١٢٨٨ ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽ. Գ. ԱԼԱԹ.

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 956 ՕԳՈՍՏՈՍ 24 ՄԱԼԸ 1871

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 5 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1871

ՄԷՇՄԱՐԻՏԱՑԸ

Իշ պու Մէշմուսը Հավատիս, հէր հաֆթա ճուտնա էրթէսի կիւնլէրի պէջի՝ք նիւսխէսի, ապիր կիւնլէր Բուզնամէսի նէշը օլունաճագ տըր։
Սէնէլէյի բէշ ին Բուզնամէսի իլէ 150 ղրշ.
Ալթը այլըղը քէզալէք . . . . . 80 »
Իւչ այլըղը քէզալէք . . . . . 45 »
Մէշմուանրն թանէսի 40 վէ Բուզնամէ 20 փրյ.
Տաշ բայար իչիւն պէհէր նուամէրօտունա փօսթախանէ ուճրէթի ալընաճաղը խասսէթէն պէյան օլունուր։

Իլանաթքն պէհէր սրրտաը պիր տէֆալրդ 5 ղրշ.
Իքի տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 2 »
Իւչ տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 1½ »
Իւչ տէֆատան ղիւտէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իլանաթ իչիւն այրըճա բազարլըդ օլունուր։
Տաշ բայարտան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթքն բօսճա մէսարիֆլէրի, կէօնտէրէնլէրին իւզէրինէ օլտուզու պու մանյալտէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏՔԷ ԾԱՓԻԱՅԷ ՍԱՅՅԻԲԷՅԷ ՄՈՒՐԹԱԱԼՈՒԳ ՎԱԶԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 24 ՕԳՈՍՏՈՍ

ՐՕՄԱՏԱՆ ԹԱՀՐԻՐԱԹ

Բօմա 25 օգոստոս 1871.

Էվայիլատ զարպը մէսէլ օլան վէ հէր Բաբայա թախթա չըգտըլընտա սէօյլէնիլէն օլ լաղըրտը, "նօն վէ ի-տէպիս աննօս բէթրի" եանի Պետրոսուն սէնէսինի կէօրմէյէճէքսին, պէօյիւնքիւ կիւն եալանա չըգտը, վէ տօգուզունճու Պիոս բաբա Ս. Պետրոսու տա աշըրտը։ Էյէր քի Բօմա պու հալինտէ օլմասայրտը հէլպէթ քի չան բաթըրտըսը վէ հէր քիլի-սէտէ զլյնէթլէր օլաճաղըտը, լա-քին պունունուլա պէրաբէր, Բաբա Թարաֆկիրլերի նէ իստէտիլեր իսէ էթմէյէր։ Իւչ կիւն էվվէլ Սանթա Մարիա Մաճճիօրէ քիլիսէսինտէ զլյ-նէթլեր պաշլատը, 23 տէ Սան ձի-օվաննի ին Լաթերանօ քիլիսէսինտէ "թէ տեում" չաղըրտըլար, չիմոի տէ իւչ կիւն Սանթա Մարիա Սօբրա Մինէրվա քիլիսէսինտէ չիւքրանլիէթ տուվալարը օգունույօր։ Գալան քի-լիսէլեր իսթէտիքլերի կիպի վէ իս-թէտիքլերի դատար զլյնէթլեր էթ-տիլեր։ Իւչ կիւն տիւր Բաբայը թէպ-րիքէ կէլէնլեր եէնի պաշտան պաշ-լատըլար, պունլար չօգճա կէօրլի-նիյօր, վէ եիւզտէ եէրմիսի բա-բաս, վէ մէքթէպ շակիրտանը, լա-քին քիլիսէլերտէ ատամ չօգճայրտը։

Տէվլէթ թէրաֆընտան տէյիլ հիչ պիր մէմուատթ գօնմատը, իլա սօ-ֆուլարտան պիր չօղու եաշատըն Տօ-գուզունճու Պիոս, եաշասըն Բաբա փատիշահ սէտալարը իշլէթտիրտյին-տէ, վէ գարըլարտան պիր գըսմը պէյաղ վէ տարը քօրտէլալար պաղ-լանմըշ օլտուգլարընտա, պիր աղ տէ-լիգանլը եաշասըն Վիքթօր Էմմա-նուէլ տէյի իւչ ըէնկ պայրաղլար ըլա օրթայա չըգտըգլարընտա, զաղ-թիյէլեր իւզլերի ըահաթ պըրաղըպ վէ իքինճիլերի տաղըթմայա, վէ պայրաղլարընը էլլէրինտէն ալմայա չաղըշըրլար. հաթթա պիր գաչ քի-շկիտէ մահպուս էթտիլեր։ Պունուն իւզէրինէ պիր գաչ եէրտէ գալապա-ըրդ վէ գավկա վուգու պուլտու ի-սէտէ, աղըր պիր մէսէլէ մէյտանա չըգմատը. լաքին Սանթա Մարիա Մաճճիօրէ ճիվարրն էվլէրի զապթի-յէլերին թավուրունա նիսպէթէն էվ-լէրինի տէրաղապ իւչ ըէնկ պայրաղ-լար ըլա տօնանթրըլար։ Գապկլտիր քի պիր էբի ուֆաղ բանթըրտը տահա վուգու պուլսուն, լաքին շու տիդ-գանթա շաեան տըր քի, գավկա ա-հալի վէ տէվլէթ արասընտա տըր, տէվլէթին զլյատէ բաբայա վէ ա-նըն ատամլարընա թէրաֆ էթտիյի ի-չին։

Բաբայա պիր ալթընտան տէօք-մէ պիր քիւրսի վէ "Բիո իլ Կրանտէ" իսմինի վերմէք իչին դուրուլան գօ-միթէ տաղըլըյօր։ Պու գօմիթէնին ըէյիսի օլան Մարքէզ Գավալէթ-թիյէ խիթապէն Բաբա թէրաֆընտան պիր մէքթուպ եաղըլըպ, պիր չօգ չիւքրանլիէթտէն սօղրա Բաբա տէր քի ալթընըն ֆիյաթընը բաբաղլըգ տէլիգանլըլարը ասքէրիյէ խըզմէ-թինտէն գուրթարմայա գուլլանսը-լար, վէ պէօյիւք իսմինի տէ պիր գաչ Բաբայա վերիլմիշ իսէ էօլտիւքտէն սօղ-րա վերիլմիշ։ Պունուն իւսթիւնէ պիր չօղու էլինի չէքտի, իլա քի ալթըն տէօքմէ պիր քիւրսիւ իչին նէ գա-տար ալթըն իքթիզա էթտիղինի, վէ օլան ումուտլարընը հիսապա գօ-տուգլարընտա ույկուն պուլմատը լար. պունույուլա պէրաբէր Ունիթա Գաթ-թօլիգա նամ զաղէթա պիր գաչ տա-յըր զաղէթալեր իլէ, Բաբանրն մէք-թուպունտան տա սօղրա հալէ էսկի հալիտտէ տիրլեր։

Տէվլէթճէ մուհիմմ եէնի մատտէ եօգ. կիւն կիւնէ Մ. Կատտանրն Բօ-մա վալիյինէ, վէ Մ. Տէվ ինչէն-ցինին նաֆիա նէզարէթինէ, վէ Մ. Բիսօթթինին պահրիյէ նէզարէթինէ կէչէճէքլէրինին սէպէրի սահիհլէշի-յօր։ Նէզարէթլեր եավաշ եավաշ թա-շընըյօրլար, Գամարալարրն գօնագլա-ըը իլերլէյօր, վէ Վիքթօր Էմմանու-էլ սէպտէմբեր իսթիտատընտա Մի-լան էքսբօզ իսիօնուն քիւշատը զլյ-նէթինտէ պուլունուպ անտէն ֆիօրէն-ցայա կէլէճէք, վէ Բօմատան կէչիպ Նաբօլի ճիվարընտա Գաղէրթա սա-բայընտա սէպտէմբեր այընը կէչիրէ-ճէք, վէ հոկտեմբեր իչինտէ պիր աղ միւտէթ իչին Բօմա ճիվարընտա Բուֆինէլլա սարայընտա իգամէթ ի-տիպ, նոյեմբերտէն սօղրա գըշը Բօմատա կէչիրէճէք։ Սօն լաֆզլար պունլար տըր։

Մենք Սէտայի Հաղըզէթ լրագի-ըը չկարդալնուս համար, դիպուա-ծով մը այս օրերս անոր 121 թուոյն հանդիպեցանք, որն որ մայիսին մէ-կին տպուած էր, և հոն Միլիյէ ա-նունով յօդուած մը գտանք, որուն մէջ "Շարդլընները" կաշխատի հէ-բեռիկոս և հերձուածող ցուցնել այս օրինակ ձեռնարկելով։

"Փիլիսէ հէր նէ վագրթ վէ հէր նէ սուրէթտէ տինտարանընա հէր նէ քի ադայիտի տինկյէտէն տէյի իման կէթիրմէյի թէքլիֆ իտէր իսէ, տին-տարանրն պօրճու իման կէթիր-մէք տիր, (և որովհետև կըսէ) Բօ-մա քահանայապետինին նիզամ հագ-գընտա Շարգ վէ Զարպ հէր պիր քիլիսէ իւզերինէ սէլահիյէթի օլտու-ղու, վէ տին վէ ախլաղ մատտէսին-տէ միւտերրիսի ումումի մադամընտա եանըլմաղ օլտուղու մուգատտէմա Գաթօլիքլիք իթիգատը օլուպ, վա-թիգան մէճլիսի "հաւատոյ մա-սին, տօկմ" իլանի իթմիշ օլտու, (ուրեմն կըսէ) պէօյլէճէ դապուլ իթմէլի, էյէր հերետիկոս օրմադ իստէնմէզ իսէ։ (Եւ ապա վրայ կը բերէ) քիլիսէ ըէիսինին վազ իթ-տիյի նիզամը, մէսէլա Ըէվերսուրուս-սու գապուլ իթմէմէք քէնտիլիյին-տէն հերետիկոսլուգ տէյիլ տիր, նի-չին քի միւնտէրիճաթը տին մատտէ-սի տէյիլ տիր, անճաղ հերձուածող-լուգ տուր, ամմա էյէր իշ պունտա գալմայըպ նասըլ քի հեր վագրթ օր-մուշ տուր, օ նիզամը, մէսէլա Ըէ-վերսուրուսու Բաբանրն պիզէ վերմէ-յէ հագգը եօղուտու տէնիրսէ, օ վագրթ հերձուածողլուղուն իւզէ-րինէ, պիր տէ հերետիկոսլուգ իլա-վէ օլունուր, նասըլ քի Շարգլըլա-րա վագը օլտու։

Այս վերջին հետևութիւնը, ինչ-պէս որ յայտնի կերևայ Վատիկան-եան ժողովոյն խօսքերէն անմիջապէս առաջ չիդար, այլ միջնորդութեամբ մերձեցուցման, որն որ հեռաւոր հե-տևութիւն կըսուի։

Բայց նոյն իսկ Վատիկանեան ժո-ղովոյն որոշողութեանցը վրայ խօսե-լով, ոչ ապաքէն անոր եկեղեցւոյ ձայն ըլլալուն վրայ նախ պէտք են եկեղեցիք հաստատուիլ, ապա թէ ոչ խնդիրը ինչպէս ժողովքէն առաջ անորոշ էր, ասանկ ալ հիմայ անորոշ պէտք է համարուի։ Եթէ եօթներորդ տիեզերական ժողովքէն ետքը Գաղ-զիացիք անոր ուղղափառութեան վրայ երկբայելով, կրցան դար մի և կէս անիկայ մերժելով իսկ ուղղա-փառ մնալ, ոչչափ աւելի Վատիկան-եան ժողովոյ վրայ ծագած տարա-կուսէն ետքը, պէտք է որ հաւա-տացեալք աս ազատութիւնը վայե-լեն։ Եւ յիրաւի երբ ժողովոյն պա-բագայիցը վրայ այլ և այլ լուրեր կը հնչեն, և անոր եպիսկոպոսաց ազա-տութիւնը կեղակարծելի կըլլայ, երբ վճիռները բարոյական համաձայ-նութեամբ չեն որոշուիր, և ժողովը լրացեալ չըլլալով անոր որոշողու-թիւնները դեռ վերսրնութեան են, թակոյ կըլլան. երբ սորվեցուցած վարդապետութիւնը եկեղեցւոյ յայտ-նի աւանդութեան կը հակառակի, (1) և եպիսկոպոսները տեղերնին դառ-նալով հոն ևս Հռովմայ աւելի բըռ-նազբօսիչ կերպերուն կը հանդիպին և այլ և այլ ընթացքներ բռնելու կը պարտաւորին և զանազան մէկնու-թիւններ կաւանդեն։ Ասոնց վրայ ա-ւելցուր նաև ան ամենակարևոր պայ-մանը որ ժողովոյ մը անսխալութեան, և Քրիստոսին անոր մէջ ներկայու-թեանը նշան է. այսինքն է յանուն Քը-րիստոսի ժողովիլը և ոչ յանուն այ-լոյ։ "Ուր երկու և երեք ժողովեալ են յանուն իմ անդ եմ ես ի մէջ նո-ցա"։ Սուրբն Օգոստինոս երբ արած-ես զոչ խաչս իմ բառերը կը մեկնէ, Քրիստոսին բերնէն Պետրոսին հետ այսպէս կը խօսի, "ոչ զքեզ արածել "խորհէ, այլ իմ ոչ խարներս, ոչ իբ-"րև քուկիններդ արածէ, այլ իբրև "իմ, անոնց մէջ իմ փառքս խնդրէ, "և ոչ քու փառդ, իմ տէրութիւնս "և ոչ քուկինդ"։ Ճառ ճիդ. 'ի Սուր-բրն Յովհաննու Աւետարանիչ։ Հի-մայ Վատիկանեան ժողովոյն նպատա-կը, և անոր որոշողութեանցը տրուած կարևորութիւնը որ մտածուի նոյն ընդ-նոյն յայտնի կըլլայ այդ ժողովոյն յա-նուն որոյ գումարուիլը։

Գանք Սէտային ան վճռոյն վրայ, որն որ ինքը յաթուոյ կը վճռէ "Ը-վերսուրուսու Բաբանրն պիզէ վերմէ-յէ հագգը եօղուտու տէնիրսէ, օ վագրթ հերձուածողլուղուն իւզերի-նէ պիր տէ հերետիկոսլուգ իլավէ օ-լունուր. (ինչէն) չիւնքի օ վագրթ տէյիլ եալընը նիզամա գարշը, իլ-լա հիւքիւմէթէ հագգ վէ սէլահիյէթէ գարշը ասիլիք օլուշ օլուր։ Նոր տեսակ սահման հերետիկոսութեան. բայց մենք կը շնորհենք իրեն եւ կը հարցնենք։ Երբ փլորենտիոյ ժողով-քը Պատրիարքաց իրաւունքները կը ճանչնայ և կը հաստատէ, քահանա-յապետական իշխանութեան կոպար մը սահմանած չըլլար արդեօք. ո-րովհետև մի և նոյն հակառակ իրա-ւունքներ չէ՞ն կրնար գտնուիլ եթէ պատրիարքունք բանի մը մէջ իրա-

(1) Կերեւայ որ Սէտային մարդիկը ի-բենց ժողովրդեան մէջ աս աւանդութեան գաղափարը չզարթուցանելու մտօք դեռ ըստ հին ձեւոյ կաղօթեն Հռովմայ քահա-նայապետայ համար ըսելով մեզի հետ «եւ առաւել զՍրբազան Պապն մեր զտէր Պիոս շնորհեսցե» մեզ ընդ երկայն աւուրս ու-ղիղ վարդապետութեամբ»։ Այլ թէ Հռով-մայ քահանայապետայ նկատմամբ աս ա-ղօթքին հնութիւնը ուրանալ ուզեն, հե-տերնին ուրիշ զուրցելիք մը ունինք։

ւունք ունին ըսուի, նովիմբ կիմացուի, եթէ քահանայապետը նոյն բանի մէջ իրաւունք չունին, այլ Պատրիարքաց իրաւունքը յարգելու պարտք ունին։

Այո՛ քահանայապետը Հռովմայ դլուխ են եկեղեցւոյ, ինչպէս որ Փլորենտիոյ Ժողովոյն վերի կանոնը կը յիշեցնէ, բայց ամբողջ եկեղեցի չեն և ոչ ալ եկեղեցւոյ նախկին դլուխն են. եկեղեցին իր իշխանութիւնը Քրիստոսէն ընդունած է, և արդարութիւն օրինաց միօրինակ պարտաւոր են նոյն ինքն քահանայապետը, և եկեղեցւոյ կարգերը հաստատուն պահելու երդմամբ պարտաւորուած են, "կը խոստովանիմ (ասեն իրենց "երդմանը մէջ) Սուրբ և տիեզերա- "կան ժողովքներուն ինչուան նշանա- "խեցը պահել յարդութեամբ պատ- "ւով և մեծարանօք ինչ որ անոնք "սահմաններ են և քարոզեր, նոյնը "քարոզել և անոնց հետևիլ, և ինչ "որ դատապարտեր են բերնով և "սրտով դատապարտել... և պահել "Սուրբ կանոնները և քահանայապե- "տաց սահմանադրութիւնները"։ Յամ. քահանայապետաց։ Արդեօք Զոսիմոս Սուրբ քահանայապետը հերետիկոսութիւն քարոզեց, երբ Վիէննայի և Նարպոնայի եպիսկոպոսաց գրեց այսպէս "հարց սահմանադրու- "թեանը հակառակ բան մը շնորհե- "լու կամ փոխելու նոյն իսկ այս (Հռովմայ) աթոռը իշխանութիւն "չունի" Թուղթ. Ե. կամ թէ Սիւմմագոս Պապը իր իշխանութեանը անդէտ էր, երբ արալաթացւոյ Եւլիոս եպիսկոպոսին կը գրեր այսպէս "ձեր սիրելութեան նամակը ընդու- "նելով տեղեկացանք, որ Ասալա- "թացւոյ և Վիէննայի եկեղեցեաց "մէջ գժտութիւն ծագած է, մեր- "ձաւոր քաղաքներուն մէջ եպիսկո- "պոսներ դրուելուն պատճառաւ. "այսինքն է ըստ այնմ գործելով, ինչ- "պէս որ մեր Բ. նախորդը Անաստա- "սիաս դաւառները մեկզմէկ խառնե- "լով հին սովորութեան դէմ նոր ինչ "հրամայած էր առնել, իր նախոր- "դաց սահմանադրութիւնը ոտնա- "կոխ ընելով, ոյն որ որ և է հարկէ "ստիպուելով տակաւին օրէն չէր "ընել, ինչու որ հանդոյն երրորդու- "թեան օրուն իշխանութիւնը մի և "անբաժանելի է, պէտք է որ այլ "և այլ առաջնորդաց քահանայու- "թիւն ալ մի ըլլայ, կը վայլէ արդեօք "որ առաջնոյ սահմանադրութիւն- "ը յետագայք եղծանեն" (նորին Թուղթ Ա.)։

Ասոնք այսպէս գիտնալէն ետքը, թող Սէտան կուղէ նէ Հռովմայ Պապերն ալ հերետիկոս և հերձուածող անուանէ, և իր եղբարքը տարապարտուց ռակայ անուանելով Քրիստոսին ահաւոր սպառնալեացը համեմատ պատրաստական դեհենին նիւթ պատրաստէ. վայ որ ասիցեն զչարն բարի և զբարին չար։

* * *

Ապօնաթարբմըզը պիրիսինտէն վարիա օրան ամիտէի մէքթուպու, պիթերաքլըղա բայէթէն տէրճ իտիպ, հագալը միլիէլատմըզը պիր ախէր կիւնէ թէրք իտէրիզ։

... Միէլսի։

Իբի իւչ հաֆիտատան պէրու տիր քի, պիրմէյիզ նէ՝ էֆքեարա մէպնի, միթէպէր զագէթանըզտա, միլէթիմիզին «ահվալը հաղբրէսի» սէրնամէսկէ պէնտէր նէյր օրայօր։

Պու միսիլու չէյլէր եաղմադատան մագսէտ, էյէր քի մէսէլէյի մալիւմէտ պիր դաթ տահա էհալիյի զայրէթէ կէթիրմէք իսէ, պէյհուտէ տիր, չիւնքի Սողոմոն իմաստուն դավլինճէ, հէր չէյին վագթու զէմանը վար «ժամանակ խօսելոյ եւ ժամանակ լռելոյ, ժամանակ դրծելոյ եւ ժամանակ դադարելոյ»։ Վաղըթսըզ իմրա օրունան զայրէթին հիչ պիր սէմերէսի օրամատրգտան պաշգա, հաթթա մազարրաթը տախի մէշհուտ վէ միւճէրրէպ տիր։ Պաղը մինասիպէթէ մէպնի մուվազդաթէն սիւքիւթիւ իխթիյար իթմէք, հէմ ազբաբրդ, վէ հէմ ինանիյէթ վէ թէրպիյէ իպթիդասընտան տրը, զահիպ օրունտուղու կիպի պէղկինլիք, իւմիտսիզլիք, սէպաթսըզըզ եախօտ տահա ֆէնասը ազճէճէ իճապ իտէն ֆէտաքեարլըզտան դայընմագ, վէ սայրը պու կիպի չէյլեր տէյիլ տիր։ Պու պապտէ զահիպ օրտուղունուզ էֆքեար, հիյէթի սճիպանէմիզին էն էտնա ֆէրտի հագդընտա պիկէ պաշդաճա զատրի քիւլլի տիմէք տիր։ Միլլէթին հայաթ, չէրէֆ, վէ հուգուգունուն թէմամի իլէ մուհաֆազասը հագդընտա հէր քէս լայըզը իւզրէ վազիֆէսինի իճրա իյլէտիկի կիպի, իլերուտ տախի հիչ պիր քիմսէ չիւրհէ իթմէսին։

Էկէր քի, պիր միւտատէթտէն պէրու պէյնէլ միլլէթ հիւքմ իտէն սիւքիւթ, պու կիպի պիւիւմ վէ մուպահասալարա սէպէպսիզէթ վերմիշ իսէ, պունուն ասլա եէրի եօգ տուր։ Հիւքմ իտէն հալին սէպէպի հագիգիսի, էտնա միւթալաա իլէ տախի աղնաչըլապիլիր։ Վէ պու տա պաշգա պիր չէյ տէյիլ, իլլա, պունճա հիմմի միւթէվալիյէսինէ նայլ վէ սէպավար պուլունտուղումուզ զաթը հաղբէթի վէքեալէթվէնահինին միզաճը մէրահիմ իճթիղաճը ալիւէրինէ պիր միւտէթտէն պէրու ինհիրաճ վէ սէքթէ կէլմէսինին դաղիյէյի միթէէլլէմէսի տիր։ Վագտա սալթանաթը սէնիյէճէ թէպէյեիւն իտէն պիր հագդին իճրասը թէէիրի կիւճ իսէտ հասպէլ ֆէրիզէյի հասիյէթ վէ թէրպիյէ չու արալըգ զաթը վէլիւննամիլէրինին թէմամի իլէ քէսպի իֆագաթ պույորմալէրինէ տէկին սապր ու թէհամմիլ իթմէք տէ ֆարզ վէ էլզէմ տիր։ Պէյնէլ միլլէթ հիւքմ իտէն տէրին սիւքիթիւն սէպէպի, թէէսսիֆի ազիմ ալեամէթի տիր, պիմէնիհի Թաալէ իշպու սէպէպի եաղընտա պէր թարաֆ օրտուգտա, եինէ քէմաֆիսապզը հագդըմըզին իճրասը խուսուսունտա հէր վէճհ իլէ զայրէթ վէ սէպաթ իպրաղ օրունճաղընա ասլա չիւրհէ եօգ տուր։ Ինսանիյէթ, համիյէթ, թէրպիյէ վէ սատագաթ վազիֆէլէրի չիմալիք հասպէլ իճապ իճրա օրունտուղու միսիլու, միլլիյէթ պօրճունու տախի իլերուտէ թէմամի իլէ իճրա իտէճէկիմիզ պէտիրի տիր։ Համա օրտուն, օր դատար թէլաշ իտէճէք պիր իշիմիզ եօգ տուր, մէսէլէմիզ ատալէթ վէ մէրհամէթի սէնիյէտէն էսասէն հալ օրմուշ պիթմիշ տիր, տէվլէթի էպէտ միւատէթի օսմանիյէ տուրտուգճա, պիկիմ հագդըմըզ տա պէրապէր տէվամ իտէճէք տիր, եանի նէ՝ Բէվերսուրուս թարիրիաթը տէվլէթճէ գապուլ օրունուր, վէ նէ տէ անըն միւճիտի Հասուն էֆէնտի բաթրիքլիյէ իպրա օրունուր։ Ամմա Սէտա գավլինճէ Մ. Ֆրանքի, հիւքմէթի սէնիյէ իլէ գավլի գարար օրան ահտնամէյի սանտըղընա գօյմատրգճաղ գահամայաճաղ իմիշ, վարսըն օ տա պու թէէի իւմրա իլէ իլա գըյատէթ իւլ ախըր սանտըղընը աչըդ պըրադսըն, պիղ նէ՝ մազարրաթը օրապիլիր, պիղ պու կիպի արաճիֆէ ինանանլարըն, վէ տահա գիյատէ էհալիի ալտաթմագ էֆքեարը իլէ պու կիպի եալանլարը ինտաս իտէնլերին հալինի ածը յալըմ։

Միւէլիֆ, իշթէ ահվալը հաղբրէյի միլիյէմիզ սահիհէն չու հալ ու մէրքեզտէ տիր, նաֆիլէ եիւրէք թիւքէթմէյին, վէ հաղիզէթի ահվալտան պիհսապէր օլանլէրին տէ եիւրէքլէրին թիւքէթմէյին։

Ղաղէթանըզդն թարադիսինէ արդիւքէչ ապօնաթընըզ։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻԱԼԷՐ

Փարիս 1 սեպտեմբեր։

Տիւնքի միլլէթ մէճլիսինին վերտիկի գարար, հէր թարաֆտա պէօյիւք մէնմունիյէթի մուճիպ օլտու. գարարը մէղքիւր, գօնթ տ'Արնիմ իլէ օլան մուխապէրաթը գօլայլաթաճագ վէ Մ. Թիէր, պիր նութգու մախսուսէ միլլէթ մէճլիսի ազալարընա իպրաղը թէշէքքիւր իտէճէք տիր։

Փարիս թարիխի մէղքիւր.

Վիւքէլաճա թէպէտտիւլաթ վագը օլաճաղընա տայիր չույու պուլան թէվաթուր թէքզիպ օլունտու։ Վիւքէլատան Մ. տը Լարսի իսթիֆասընը կէրի ալտը։ Միլլէթ մէճլիսի սեպտեմբեր 13 ինէ գատար թաթիլ իտէճէք տիր։

Փարիս թարիխի մէղքիւր.

Մ. Թիէր, իրատ իթտիյի նութգու մախսուսունտա միլլէթ մէճլիսինին հագընտա կէօսթէրտիյի էմնիյէթի քեամիլէտէն տօղայը արդը թէշէքքիւր իյլէտիքտէն սօղրա, քէնտինին, մէմալիքին մէնֆաաթլարընա օլան ֆէտաքեարլըզդյա էմնիյէթի մէղքիւրէյէ չայէսթէ իճրաաթտա պուլունաճաղընը պէյան, վէ մագսէտի, հիւքիւմէթին թանզիմի ահվալը, վէ էճնէպի ասքէրլէրին Ֆրանսա մէմալիքինտէն իիրաճ պիրլէ, պէօյլէճէ մէմալիքի չէրէֆ վէ իթիպարընտա պագը սագլամագլա մէշղուլ օլմագտան իպարէթ օլտուղունու իլավէ իթմիշ տիր։

Վիէննա 1 սեպտեմբեր.

Աւսթրիանըն մէճլիսի վիւքէլա րէյիսի Մ. տը Հօհէնվարթ օն պէշ կիւն գատար ախտը մէէղուն իյլէմիշ տիր։

Ռէհալին թարաֆտարը օլան ֆրդա, Մ. տը Պայսթըն իսթիիսաղ իյլէտիյի հալ ու թարիգ ալէյհինտէ գրյամ վէ մուարազայա պաշլամըշ տրը, ֆագաթ միշարիւէյին թարիդի կիւն պէ կիւն քէսպի թագվիյէթ իտէյօր։

Կասթէյն 1 սեպտեմբեր.

Եունան գրալը պուրայա վասլ օլուպ, Ալէմանեա իմբէրաթօրունա ռէսմի վիսիթա վերմիշ տիր։ Իմբէրաթօրու միշարիւէյհ, մահը հալին 6 ընճը կիւնիւ չէհրիմիզտէն հարէքէթ պույուրուպ, 7 ինճի կիւնիւ Սալցպուրկտա իմբէրաթօր Ֆրանսա ժօղֆ իլէ պիր միւլագաթ իտէճէք տիր։

Փարիս 1 սեպտեմբեր.

Մ. Թիէրին, Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթինին ռիյասէթի իւնվանընը հավի օլան դանուն լայիհասը հագդընտա, միլլէթ մէճլիսինին վերտիկի գարարընտան ժուրնալ տէ Տէպա զաղէթասը մէմնուն կիպի կէօրիւնիյօր։

Տիվանը հարպլար, մահը հալին էվսիֆինտէ սահիպ ճիւնհա վէ ճինայէթլէրին հիւքմ վէ սիճիլլէրինի չըգարաճաղ տրը։ Թահթը թէվզըֆտա օլան էշխաս, միւթէսավվէր օլան ճէմիյէթի ֆէսատիյէյ էօն այագ օլտուղու թէօհմէթի իլէ միւթէհիմ տիրլէր։

Բօմա 1 սեպտեմբեր.

Իթալեա վիւքէլասընտան Մ. Լանցա, կէչէնլերտէ Բօմա չէհրինտէ զուհուրա կէլէն գարըշըզլըգլարա Վաթիգանը մէսուլ թութաճաղը դավիէն սէօյլէնիյօր։

Ճիրվիթլէր Բօմատան կիտէյօրլար։

Պէլկրատ 1 սեպտեմբեր,

Սըրպիանըն միլլէթ մէճլիսի ազալարը սեպտեմբեր 17 ինճի կիւնիւ մէճլիսէ տավէթ օլունույօրլար։

Պիւքրէշ 1 սեպտեմբեր.

Մէմլէքէթէյն բրէսէսինին վալիտէսի, քէրիմէսի վազը համլ իթմէյինճէ, պուրատան ազիմէթ իթմէյէճէք տիր։

Պիր պօրսանին թէէսիսինէ գարար վերիլմիշ տիր։

Վաշինկթօն 31 օգոստոս.

Մալիյէ նազրը, տիւյունաթը աթիգատան եազընտա 100 միլիօնու թէէտիյէ իտէճէք տիր։

Վիէննա 3 սեպտեմբեր.

Իմբէրաթօր Կիյսօմուն տավէթի մախսուսէսի իլէ, Մաճար հիւքիւմէթինին պաշ վէքիլի գօնթ Անտրասսի, Սալցպուրկտա Աւսթրիա վէ Ալէմանեա իմբէրաթօրլարը պէյնինտէ վուգու պուլաճաղ միւլագաթտա հազը պուլունաճագ տրը։

Աւսթրօ-Օրիանթալ պանգասընին սէհիմէրի չօգ արանըլըյօր։ Սէհիմ պաշընա 3 ֆիօրին իւսթէ գօյտուղու սէօյլէնիյօր։

Փարիս 3 սեպտեմբեր.

Տիվանը հարպլար, հիւքմ վէ սիճիլլէրինի վերիպ, Գօմիւնիսթլէրտէն Ֆէրրէ վէ Լիւլիէ դաթլէ, վէ Իւրպէն վէ Թրինքէ միւէպպէտէն քիւրէյէ, վէ Աոի վէ Պիյիօրէ վէ Շամբի վէ Բէժէր վէ Կրուսէ վէ Վէրտիւր վէ Ֆէրա գալէապէնալիք ճէզասը իլէ սիւրկիւնէ, վէ Ֆուրտ վէ Բասթուլ սատէ նէֆիէ, վէ Գուրպէ ալթը այ մահպուսիյէթլէ պէրապէր, 500 ֆրանգ ճէզայի նագտիյէ, վէ Գլէման իւչ այ մահպուսիյէթէ հիւքմ օլունուպ, Տէղան վէ Բարան սալը վերիլմիշլէր տիր։

Փարիս 2 սեպտեմբեր.

Մ. Թիէրին նութգու սուրէթի սուլհքեարանէտ տիր։

Բէյիսի ճումհուրիյէթ, մէմալիքին ալտըզը եարալարընին թէտավիսինէ սայ ու ղայրէթ իթմէյի, վէ ուսուլու իտարէյի վէ օրտուլու իսլահ վէ թանզիմ, վէ Ֆրանսայը էճնէպի ասքէրլէրինտէն խէլաս իյլէմէյի վատ իտէյօր։ Բէյիսի միշարիւէյհ, հէր եէրտէ Ֆրանսայը սէվիմի վէ բիւյէթի իթմէյէ չալըշաճաղըմ տէմիշ տիր։

Բէյիսի ճումհուրիյէթ, Ալէմանեանընն եէնի մուրախասա սէֆիրի Մ. տ'Արնիմի վէ հէյեէթի սիւֆէրանընն թէպրիքեաթընը դապուլ իյլէմիշ տիր։

Փարիսին տայիրէի պէլէտիյէսինին ադտ իյլէտիյի իսթիդրաղը ճէտիտին սէհիմի 11 ֆրանգ պաշ իտէյօր։

Պէրլին 2 սեպտեմբեր.

Խարիճիյէ վէքեալէթի ճանիպլինտէն, մէմալիքի էճնէպիյէտէ մուղիմ սիւֆէրայէ խիթապէն իրսալ զըլընան միւղեքքերէի ումումիյէ իլէ, կասթէյնտէ իբի իմբէրաթօր պէյնինտէ վագը օլան միւլագաթընն նէթայիճի վէ սէմերաթը թէպլիղ, վէ Ալէմանեանընն, Աւսթրիա իլէ օլան իթթիֆագը, մէմալիքի սայիրէյէ թէճավուզքեարանէ պիր նիյէթի հավի օլմատրգտան պաշգա, մուղայիրի օլարագ, Էւրոպատա սուլհ վէ սալահը թէէմին իչին քեափիֆէլի տէվլէթլերի միւթթէֆիգ գըլմագ մագսէտինտէն իպարէթ իտուկի պէյանէ իպթիտար գըլընմըշ տրը։

Նիւ Եօրգ 1 սեպտեմբեր.

Հիւքիւմէթ Ինկիլիզլերին Գօրէտէ թութուղարը թարիխին նէթիճէ վէ սէմերէսինէ միւնթազրը տրը, քի Լկէրչի վագը օլուր իսէ, հարաքեաթը թէճավուզքեարանէյի թէքէրրիւր գըլըճաղ տրը։

Փարիս 2 սեպտեմբեր.

Գօնթ տ'Արնիմ, տիւնքի կիւն, քէնտիսինին, Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի բէյիսի նէգտինտէ մուրախասա սէֆիրլիյինի հավի օլարագ, Ալէմանեա իմբէրաթօրունպիր նամէսինի, բէյիսի միշարիւէյհէ իթթա իյլէմիշ տիր։

Փարիս 3 սեպտեմբեր.

Մալիյէ նազրը, իւչիւնճիւ թագսիթ օլան եարըմ միլեարը Բրուսիալարարա քեամիլէն թէէտիյէ իյլէտիյինի միլլէթ մէճլիսինէ պէյան իյլէտի։

Բէսմի զաղէթա տէր քի, պիթիւն վիւքէլա իսթիֆալարընը վերմիշլէր իսէտ, Մ. Թիէր, անլերին մէմուրիյէթլերինտէ գալմալարընը բէճա իթմիշ տիր։

Մ. Տիւֆօր, վիւքէլա մէճլիսինտէ բէյիսի սանի նասպ օլմուշ տուր։

Փարիս վալիսի պուլունան ճէնէրալ Լատմիրոլ, Վէրիթէ զաղէթասը, տախիլի մուհարէպէյէ թահրիք եօլլու պիր պէնտ նէշր իթտիյի իչին զաղէթայի մէղքիւրու գաբաթմըշ տրը։

Մատրիտ 2 սեպտեմբեր.

Սեպտեմբեր 10 ունճու կիւնիւ էնտալարընտա, տօն Գարլօ թարաֆկիրանը պիր հարէքէթի իսթիլալիյէյէ թէշէպպիւս իտէճէքլէրի մէմուլ տուր։

Լիրայի Օսմ. 100 ղրշ. հիսապը իլէ.

Ինկիլիզ լիրասը	109— 5 փր.
Ֆրանսըզ ալթունու	87—10 »
Բօլ	88—35 »
Գրըմից ալթունու	51—23 »
Պէյազ Մէճիտիյէ (ֆարգը)	1—16 »
Պէշլիք վէ մէթալիք (ֆարգը)	104—30 »
Պագըր	117—25 »

ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Գուբօնլարը քէսիլմիշ.

Օգոստ.	23 Ախշամ գարանտը	50-16
»	24 Սապահ աչքրտը	50-16

ԱՄԵՆԱՀԱՅՏՆԻ ԶՈՐԱՎՈՐԸ

Հայաստանի Հանրապետության Զորավարը Ամենահայտնի Զորավարն է։

Զորավարը Հանրապետության Զորավարն է։

Զորավարը Հանրապետության Զորավարն է։

Զորավարը Հանրապետության

ՎԱՂԵՎԱՅԻ ԱՌԱՎՈՏՅԱՆ ԵՎ ԳՈՒՆԱՅԻՆ ԳԻՇԵՐՈՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՎ ՕՏԱՐԱԿԱՆ ՇՈՒՆՈՒՄ ՎԱՂԵՎԱՅԻ ԱՌԱՎՈՏՅԱՆ ԵՎ ԳՈՒՆԱՅԻՆ ԳԻՇԵՐՈՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՎ ՕՏԱՐԱԿԱՆ ՇՈՒՆՈՒՄ

1871 Օգոստոս 18 ուրբաթ օր, Նիժնի Նովգորոդ (Ամերիկա)

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ ուղևորվող Հայերի համար Հարկավոր է դիմել Հյուսիսային Գերմանիայի Համբուրգ քաղաքի Գերմանական Գրասենյակին։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՇՈՒՆՈՒՄ ՎԱՂԵՎԱՅԻ ԱՌԱՎՈՏՅԱՆ ԵՎ ԳՈՒՆԱՅԻՆ ԳԻՇԵՐՈՎ

Ամենամեծ Հանդիսավոր Տոնական Հանդեսներ։ Ամենամեծ Զվարճություններ։ Ամենամեծ Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Խրախճանքներ։ Ամենամեծ Ուրախություններ։ Ամենամեծ Զվարճալի Խաղեր։ Ամենամեծ Ուրախալի Զվարճություններ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճություններ։ Ամենամեծ Զարմանալի Խաղեր։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Խաղեր։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալի Զարմանալիներ։

ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՏՈՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍՆԵՐ

Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։

ԱՄԵՆԱՄԵԾ ԶՎԱՐՃԱԼԻ ԽԱՂԵՐ

Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։

ԱՄԵՆԱՄԵԾ ԶԱՐՄԱՆԱԼԻՆԵՐ

Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։

ԱՄԵՆԱՄԵԾ ԽՐԱԽՃԱՆՔՆԵՐ

Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։ Ամենամեծ Զարմանալի Զվարճալի Զարմանալի Զարմանալիներ։

ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՈՒՐԱԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ